

Mehmet Emin Yıkar

**MARKA HUKUKUNDA
DÜRÜST KULLANIM**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
KISALTMALAR CETVELİ.....	XIX
GİRİŞ.....	1

I. BÖLÜM

MARKA HAKKI VE SINIRLANDIRILMASI

A. Marka Hakkı.....	5
B. Marka Hakkının Sınırlandırılması	6
C. Dürüst Kullanımın Düzenlenmesi ve Gelişimi	7
1. Uluslararası Düzenlemeler	7
a. Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması.....	7
b. AB Düzenlemeleri.....	9
aa. Genel Olarak	9
bb. 2015/2424 sayılı Tüzük İle 2015/2436 sayılı Direktif'ten Önceki Dönem.....	10
cc. 2015/2424 sayılı Tüzük İle 2015/2436 sayılı Direktif Dönemi.....	12
2. Alman Hukuku Düzenlemeleri	14
3. Türk Hukuku Düzenlemeleri.....	19
a. 556 Sayılı KHK.....	19
b. SMK.....	22
D. Terminoloji.....	23
E. Dürüst Kullanımın Amacı	25
F. Dürüst Kullanımın Niteliği	28
G. Dürüst Kullanım Hükmünün Yorumlanması.....	33

H. Dürüst Kullanım İlkesinin Uygulama Alanları.....	36
1. Marka Türleri Açısından.....	36
2. Markanın Tescil Edilmesi Aşamasında.....	37
a. Mutlak Tescil Ret Sebepleri Değerlendirmesinde Dikkate Alınması	37
b. Marka Tescil Başvurusunda Savunma Aracı Olarak Kullanılması.....	40
3. Karşılaştırmalı Reklamda	49
I. Dürüst Kullanımın Benzer Kurumlarla Karşılaştırılması.....	52
1. Tanınmış Markalar Bakımından Haklı Sebep Kullanım	52
a. Genel Olarak.....	52
b. Haklı Sebep	54
c. Dürüst Kullanım İle İlişkisi	56
2. Markanın İnternette Kullanılması ve Marka Kullanımına İlişkin Hak veya Meşru Bağlantı.....	59
a. Genel Olarak.....	59
b. Alan Adı.....	60
c. Anahtar Sözcük ve Yönlendirici Kod	62
d. Hak veya Meşru Bağlantı	64
e. Dürüst Kullanım İle İlişkisi	65
3. Marka Hakkının Tükenmesi	67
a. Genel Olarak.....	67
b. Dürüst Kullanım İle İlişkisi	68

II. BÖLÜM

DÜRÜST KULLANIMIN GENEL KOŞULLARI

A. Genel Olarak.....	73
B. Marka Hakkı İhlali	74
1. Genel Olarak.....	74

2. Ticaret Alanında Kullanım	77
a. Genel Olarak	77
b. Anlamı	80
c. Ticaret Alanı Dışında Kullanım.....	82
d. Sanatsal Kullanım.....	83
3. İnternetteki Kullanımlara Özgü Durumlar	85
a. Genel Olarak	85
b. Alan Adı.....	85
c. Anahtar Kelime veya Yönlendirici Kod	86
aa. Genel Olarak	86
bb. Arama Motorlarının ve İnternet Sayfalarının Sorumluluğu.....	89
aaa. SMK Bakımından.....	89
bbb. İnternet Hizmet Sağlayıcılarının Sorumluluğu Bakımından	90
4. Markasal Kullanım ve Marka Fonksiyonlarının Zarar Görmesi.....	93
a. Genel Olarak	93
b. AB ve Alman Hukuklarındaki Durum	93
aa. AB Hukuku	93
aaa. Genel Olarak	93
bbb. ABAD Tarafından Kabul Edilen Marka Fonksiyonları	95
aaaa. Genel Olarak	95
bbbb. Menşe Gösterme Fonksiyonu.....	96
cccc. Kalite Fonksiyonu	96
dddd. Reklam Fonksiyonu	97
eeee. İletişim Fonksiyonu	97
ffff. Yatırım Fonksiyonu.....	98
bb. Alman Hukuku.....	99
c. Türk Hukukundaki Durum	101
5. Dürüst Kullanım Bakımından Markasal Kullanım.....	103
a. AB ve Alman Hukuklarına İlişkin Doktrinsel Görüşler.....	103

b. ABAD ve BGH'nin Yaklaşımı	105
c. Türk Hukukundaki Durum	109
C. Dürüstçe ve Ticari Hayatın Olağan Akışı İçinde Kullanım	116
1. Kavramın Düzenlenişi.....	116
2. Ticari Hayatın Olağan Akışı.....	117
3. Dürüstçe Kullanmak.....	119
a. Genel Olarak	119
b. Dürüstlük Kuralı.....	119
c. Marka Hukuku Kapsamında Dürüstçe Kullanım	121
4. SMK m. 7/5 Kapsamında Dürüstçe Kullanma Ölçütleri	124
a. Genel Olarak	124
b. Somut Olayın Tüm Koşullarının Değerlendirilmesi.....	130
5. İspat.....	132

III. BÖLÜM

AD VEYA ADRES BELİRTMEK AMACIYLA MARKANIN KULLANILMASI

A. Ad Kullanımı	135
1. Genel Olarak	135
2. TMK Kapsamında Adın Korunması.....	136
3. Adın Dürüst Kullanımına İlişkin Düzenlemelere Genel Bakış	137
a. AB Hukuku.....	137
b. Alman Hukuku.....	141
c. 556 Sayılı KHK ve SMK	142
4. Gerçek Kişiler Bakımından Ad.....	143
a. Resmi Ad.....	143
b. Adın Bir Kısımının veya Kısaltmasının Kullanılması.....	145
c. Müstar Ad	146
d. Üçüncü Kişilere Ad Kullanma Yetkisinin Verilmesi.....	147

5. Alan Adı.....	148
6. Ticaret Unvanı	153
a. Genel Olarak	153
b. Gerçek Kişiler.....	153
c. Kollektif ve Komandit Şirketler.....	154
d. Gerçek Kişi Adı İçeren Diğer Ticaret Şirketlerinin Unvanları.....	155
7. İşletme Adı.....	158
B. Adres Kullanımı.....	159
1. Gerçek Kişiler	159
2. Tüzel Kişiler.....	163
C. Markasal Kullanım	164
D. Dürüst Kullanım Ölçütleri	167

IV. BÖLÜM

MAL VEYA HİZMETLERİN NİTELİKLERİNE İLİŞKİN AÇIKLAMALARDA BULUNMAK AMACIYLA MARKANIN KULLANILMASI

A. Genel Olarak.....	169
B. Hükmün Amacı	172
C. Hükmün Marka Tesciline İlişkin Mutlak Ret Nedenleri İle İlişkisi...	174
1. Genel Olarak	174
2. Tanımlayıcı Bir İşarete Dayanan veya Benzeyen Markalar	178
3. Tescil Edildiği Mal veya Hizmetler İçin Tanımlayıcı Olmayan Ancak Benzer Mal veya Hizmetler İçin Tanımlayıcı Olan Markalar	179
4. Yabancı Dildeki Tanımlayıcı İşaretler.....	180
5. Kısaltmalar.....	181

D. Hükümün Ön Koşulu Olarak Malın veya Hizmetin Niteliklerinin Belirtilmesi Amacıyla Markanın Kullanılması	183
1. Mal veya Hizmete Özgü Kullanım	183
2. Ürün Tasarımında Kullanım	188
3. Markanın Referansiyel Amaçlı Kullanımı	190
a. Genel Olarak	190
b. AB ve Alman Hukuklarındaki Durum	192
c. Türk Hukukundaki Durum	196
4. Alan Adında Kullanım.....	200
5. Anahtar Sözcük ve Yönlendirici Kod Olarak Kullanım	201
E. Markasal Kullanım.....	205
1. Genel Olarak	205
2. ABAD ve BGH'nin Yaklaşımı	206
3. Yargıtayın Yaklaşımı	208
4. Değerlendirme	209
F. Dürüst Kullanım Ölçütleri	211
1. Genel Olarak	211
2. Yargıtay Kararları Işığında Dürüst Marka Kullanımları.....	220
a. Genel Olarak	220
b. Malların veya Hizmetlerin Türüne İlişkin Kullanımlar	221
c. Malların veya Hizmetlerin Coğrafi Kaynağına İlişkin Kullanımlar	223
d. Malların veya Hizmetlerin Üretim veya Sunuluş Zamanına İlişkin Kullanımlar	226
e. Malların veya Hizmetlerin Diğer Niteliklerine İlişkin Kullanımlar	227

V. BÖLÜM
MAL VEYA HİZMETİN KULLANIM
AMACINI GÖSTERMEK ÜZERE
MARKANIN KULLANILMASI

A. Yasal Düzenlemeler.....	231
1. SMK.....	231
2. AB ve Alman Hukukları.....	232
a. Genel Olarak.....	232
b. Markanın Tanımlama veya Referansiyel Amaçlı Kullanımı... 233	
B. Hükmün Amacı	235
C. Aksesuar, Yedek Parça ve Eşdeğer Parça Kavramları.....	241
1. Genel Olarak	241
2. Aksesuar.....	242
3. Yedek veya Eşdeğer Parça	243
4. Diğer Ürünler ve Nitelendirmenin Önemsizliği.....	245
D. Hükmün Uygulanma Koşulları	250
1. Malın veya Hizmetin Kullanım Amacının Belirtilmesi	250
a. Kullanım Amacı.....	250
b. Muadil Olduğuna İlişkin Kullanımlar	251
c. Ana Ürün Markasının Üzerinde Yer Aldığı Orijinal Parçalar 252	
2. Marka Kullanımının Gerekli Olması.....	262
a. Genel Olarak	262
b. Mal veya Hizmete İlişkin Teknik Standartlar	266
3. Alan Adında Kullanım.....	266
4. Anahtar Sözcük ve Yönlendirici Kod Olarak Kullanım.....	268
a. Genel Olarak	268
b. ETDHK'daki Düzenlemeler	273
E. Markasal Kullanım.....	275
F. SMK m. 7/5(b) İle İlişkisi.....	276
G. Dürüst Kullanım Ölçütleri	280

H. Dürüst Olmayan Bazı Kullanımlar	284
a. Markanın Aşırı Kullanılması	284
b. Malların veya Hizmetlerin Marka Sahibinden Kaynaklandığı veya Marka Sahibi ile Ticari Bir İlişki Olduğu Yönünde Yanlış İzlenim Oluşturulması	288
c. Malların veya Hizmetlerin Marka Sahibi Tarafından Test Edildiği ve Tavsiye Edildiği Yönünde Yanlış İzlenim Oluşturulması	292
d. Kalite ve Özellikler Bakımından Mal veya Hizmetlerin Muadil Olduğu Yönünde Yanlış İzlenim Oluşturulması	293
e. Üçüncü Kişi Tarafından Kendi Mal veya Hizmetlerinin Asıl Markanın Taklidi veya Kopyası Olarak Sunulması	293
f. Markanın Göstermelik Olarak Kullanılması	293
SONUÇ	295
KAYNAKÇA	311